



EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS  
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

## Інформація для заявників щодо провадження у справі після повідомлення уряду про заяву

**1. Повідомлення Уряду-відповідача про заяву.** Після попереднього розгляду Вашої заяви щодо прийнятності Суд вирішив, відповідно до статті 54 § 2 (b) Регламенту, довести заяву до відома Уряду та запропонувати йому надати письмові зауваження щодо прийнятності та суті справи в цілому або однієї чи декількох скарг, викладених Вами. Якщо було ухвалене часткове рішення, яким решта скарг оголошена непринятною, розгляд цих скарг таким чином завершений, і Вам не слід надсилати додаткову інформацію стосовно цієї частини заяви.

**2. Одночасний розгляд питань прийнятності та суті заяви.** Згідно зі статтею 29 § 1 Конвенції та статтею 54A Регламенту, Суд може розглядати більшість заяв одночасно щодо їх прийнятності та суті. Якщо Суд вважає такі заяви прийнятними та готовими до розгляду щодо суті, він може, відповідно до статті 54A § 2 Регламенту Суду, одразу винести рішення у справі.

**3. Обмін зауваженнями щодо прийнятності та суті заяви, вимоги щодо справедливої сатисфакції.** Зазвичай Суд встановлює строк у шістнадцять тижнів для того, щоб Уряд-відповідач надіслав свої зауваження. Отримані зауваження буде надіслано Вам для надання у шеститижневий строк письмових зауважень у відповідь, як правило, разом із вимогами щодо справедливої сатисфакції, передбаченої статтею 41 Конвенції. Якщо Уряду надано дозвіл подати зауваження мовою держави (стаття 34 § 4 (a) Регламенту Суду), він зобов'язаний надіслати Суду переклад цих зауважень англійською або французькою мовами у чотиритижневий строк. Вищевказані строки зазвичай не продовжуються.

Якщо Ви не бажаєте скористатися можливістю відповісти на зауваження Уряду та подати вимоги щодо справедливої сатисфакції відповідно до статті 41 Конвенції, Ви зобов'язані поінформувати про це Суд протягом шеститижневого терміну, зазначеного вище. Якщо Ви не надасте таку інформацію, Суд може зробити висновок, що Ви не зацікавлені у подальшому розгляді Вашої справи, та вилучити її з реєстру справ, які перебувають на його розгляді (стаття 37 § 1 (a) Конвенції).

Щодо вимог про справедливу сатисфакцію, необхідно звернути особливу увагу на статтю 60 Регламенту Суду, в якому йдеться про те, що, якщо заявник не подасть у встановлений термін свої вимоги, виражені у конкретних цифрах, разом з необхідними документами, що обґрунтовують ці вимоги, Суд прийме рішення про повну або часткову відмову у задоволенні вимог заявника. Таке положення застосовується навіть якщо на попередній стадії процедури заявник вказав, що він бажає отримати справедливу сатисфакцію.

У будь-якому разі, Суд задовольнить вимоги стосовно справедливої сатисфакції лише в тому обсязі, в якому вважатиме це за необхідне. Суд може присудити виплати на відшкодування:

- (1) матеріальної шкоди, тобто дійсних збитків, безпосередньою причиною котрих було порушення, про яке Ви заявляєте;
- (2) моральної шкоди, тобто страждань та перебування у стані стресу внаслідок порушення; та
- (3) витрат, пов'язаних зі зверненням до інстанцій національної правової системи та Європейського Суду з метою запобігання порушенню чи відновлення порушеного права.

Інформацію про такі витрати потрібно викласти детально. Вони будуть компенсовані лише якщо Суд визнає, що Ви дійсно понесли вказані Вами витрати та що вони були обґрунтованими і необхідними.

До своїх вимог Вам необхідно долучити всі документи, необхідні для підтвердження витрат, такі як чеки або інші платіжні документи. Уряду буде запропоновано надати свої зауваження щодо вимог про справедливу компенсацію та, за необхідності, подальші зауваження стосовно заяви. Для полегшення обробки документів, які Ви надсилатимете під час обміну зауваженнями, та вимог про справедливу сатисфакцію, просимо Вас подавати їх, включаючи додатки, на стандартному папері формату А4 з пронумерованими сторінками, які не слід прошивати або скріплювати степлером, клеєм чи іншими засобами. Також нагадуємо, що Ви не повинні надсилати в Суд оригінали документів.

**4. Зауваження, подані з запізненням або без попереднього запиту Суду.** Якщо зауваження було подано після встановленого строку і якщо до закінчення цього строку не надходило клопотання про його продовження, зазвичай Суд не долучає такі зауваження до матеріалів справи та не бере їх до уваги (стаття 38 § 1 Регламенту Суду). Однак, це не повинно перешкоджати Вам за власною ініціативою інформувати Суд про всі істотні зміни в обставинах Вашої справи та надсилати рішення національних органів, які виноситимуться в подальшому.

**5. Дружнє врегулювання.** Уряду також запропоновано повідомити про його позицію щодо можливості дружнього врегулювання у Вашій справі та внести відповідні пропозиції з цього приводу (стаття 62 Регламенту Суду). Коли Ви отримаєте зауваження Уряду, Суд запропонує Вам також висловити своє ставлення до дружнього врегулювання. Стаття 62 § 2 Регламенту Суду вимагає дотримуватись суворої конфіденційності щодо переговорів про дружнє врегулювання. Будь-які пропозиції **або** інформація з цього приводу мають бути викладені в окремому документі, на зміст якого сторони **не повинні** посилатись в інших документах, що подаватимуться в ході основної процедури.

**6. Одностороння декларація.** Зазвичай, якщо переговори щодо дружнього врегулювання безуспішні, Уряд має можливість надати односторонню декларацію. В окремих випадках, якщо справа піднімає питання, в яких існує стала судова практика, Уряду може бути дозволено надати односторонню декларацію поза процедурою дружнього врегулювання. Якщо така декларація надається, Суд вирішує, згідно зі статтею 37 Конвенції, чи є підстави для подальшого розгляду справи. Якщо заявник погоджується з умовами односторонньої декларації, Суд розглядає справу в рамках процедури дружнього врегулювання.

**7. Використання мов.** Відповідно до статті 34 § 3 Регламенту Суду, на цій стадії процедури всі звернення заявника та його представника повинні, як правило, бути викладені однією з офіційних мов Суду: англійською або французькою. Разом з тим, Суд може надати дозвіл на подальше використання офіційної мови Держави-учасниці.

**8. Послуги представника та надання допомоги на їх оплату («юридична допомога»).** Відповідно до статті 36 §§ 2 та 4 Регламенту Суду, на цій стадії розгляду справи в Суді заявник має бути представлений «адвокатом», якщо Суд не вирішить інакше. В разі виникнення труднощів з пошуком адвоката, місцеве або національне об'єднання адвокатів, можливо, надасть Вам допомогу. Якщо у Вас немає достатньо коштів для оплати юридичного представника, Ви можете звернутись за фінансовою допомогою для оплати юридичних послуг («юридична допомога») згідно з процедурою надання такої допомоги Судом (стаття 100 і далі Регламенту Суду). Разом з тим, юридична допомога зазвичай надається тільки у справах, які стосуються складних фактичних обставин та правових питань, а не «сталого прецедентної практики»<sup>1</sup>. Крім того, виплата в порядку надання юридичної допомоги Судом здійснюється одноразово та не має на меті повністю покрити витрати на юридичне представництво. Також надання юридичної допомоги не означає, що Суд призначить заявнику представника. Заявник зобов'язаний самостійно знайти та обрати представника.

**9. Участь іншої Високої Договірної Сторони.** Якщо Ви – громадянин не Держави-відповідача, а іншої з Держав – учасниць Конвенції, уряду останньої буде запропоновано взяти участь у розгляді справи (див. статтю 36 Конвенції та статтю 44 Регламенту Суду). Вас буде поінформовано про відповідь цього Уряду.

---

<sup>1</sup> Йдеться, зокрема, про заяви, що стосуються тривалого розгляду судових справ, невиконання судових рішень (Молдова, Росія та Україна), а також про деякі категорії справ, що стосуються експропріації (Туреччина).